



## Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2014. gada 4. septembrī\*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Maksātspējas procedūras — “Uzņēmuma” jēdziens — Sabiedrību grupa — Pieņemšana — Tiesības uzsākt sekundāro maksātspējas procedūru — Kritēriji — Persona, kurai ir tiesības pieprasīt sekundārās maksātspējas procedūras uzsākšanu

Lieta C-327/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour d'appel de Bruxelles* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 7. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 17. jūnijā, tiesvedībā

Burgo Group SpA

pret

***Illochroma SA***, kura atrodas likvidācijas procesā,

***Jérôme Theetten***, kurš darbojas kā sabiedrības *Illochroma SA* likvidators.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Tizzano [*A. Tizzano*], tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits, M. Bergere [*M. Berger*] (referente) un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretāre L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 2. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Burgo Group SpA* vārdā – *R. Huberty* un *S. Voisin*, advokāti,
- *Illochroma SA*, kura atrodas likvidācijas procesā, un *Theetten*, kurš darbojas kā sabiedrības *Illochroma SA* likvidators, vārdā – *J. E. Kuntz*, advokāts,
- Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs* un *L. Van den Broeck*, pārstāves, kam palīdz *F. Gosselin*, advokāts,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,

\* Tiesvedības valoda – franču.

- Grieķijas valdības vārdā – *M. Germani*, pārstāve,
- Spānijas valdības vārdā – *M. J. García-Valdecasas Dorrego*, pārstāve,
- Polijas valdības vārdā – *B. Czech* un *M. Arciszewski*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin*, pārstāvis,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

### Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām (OV L 160, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula”) 3., 16., 27. un 29. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Burgo Group SpA* (turpmāk tekstā – “*Burgo Group*”), no vienas puses, un *Illochroma SA* (turpmāk tekstā – “*Illochroma*”), atrodas likvidācijas procesā, un *J. Theetten*, kurš darbojas kā sabiedrības *Illochroma SA* likvidators, no otras puses, par sekundārās maksātnespējas procedūras uzsākšanu Beļģijā (turpmāk tekstā – “sekundārā procedūra”) saistībā ar *Illochroma* īpašumu.

### Atbilstošās tiesību normas

- 3 Regulas preambulas 11., 12. un 17.–19. apsvērumā ir noteikts:

“(11) Šai regulai jāatzīst, ka lielā mērā atšķirīgo materiālo tiesību dēļ ir nepraktiski ieviest maksātnespējas procedūru ar vienotu darbības jomu visā Kopienā. Valsts, kurā sāktas procedūras, tiesību aktu bezizņēmuma piemērošana tāpēc bieži radītu sarežģījumus. [...] Šajā regulā tas būtu jāņem vērā [...] reizē ar galvenajām maksātnespējas procedūrām [turpmāk tekstā – “galvenā procedūra”] ar vispārēju darbības jomu, būtu jāatļauj arī valstu procedūras, kas attiecas tikai uz tiem aktīviem, kuri atrodas procedūru sākšanas valstī.

(12) [...] Lai aizsargātu dažādas intereses, šī regula ļauj sākt sekundāro procedūru, kas notiktu līdztekus galvenajai procedūrai. Sekundāro procedūru var sākt tajā dalībvalstī, kurā atrodas parādnieka uzņēmums. [...]

[..]

(17) Pirms galvenās [...] procedūras sākšanas tiesības lūgt atklāt maksātnespējas procedūru dalībvalstī, kurā atrodas parādnieka uzņēmums, būtu piešķiramas vienīgi vietējiem kreditoriem un vietējā uzņēmuma kreditoriem vai vienīgi lietās, kurās galveno procedūru nevar sākt saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas parādnieka galveno interešu centrs. Šā ierobežojuma iemesls ir tāds, ka pēc iespējas ir jāierobežo lietas, kurās teritoriālās maksātnespējas procedūras pieprasa pirms galvenās [...] procedūras. Ja galvenā [...] procedūra ir sākta, teritoriālās procedūras kļūst sekundāras.

- (18) Pēc galvenās [...] procedūras sākšanas šī regula neierobežo tiesības pieprasīt maksātnespējas procedūru kādā dalībvalstī, kurā atrodas parādnieka uzņēmums. Likvidators galvenajā procedūrā vai jebkura cita persona, kas ir pilnvarota saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, var lūgt sākt sekundāro [...] procedūru.
- (19) Sekundārā [...] procedūra, papildus vietējo interešu aizsardzībai, var kalpot dažādiem mērķiem. Tā var notikt, ja parādnieka īpašuma struktūra ir pārāk sarežģīta, lai to pārvaldītu kā vienu veselu, vai arī ja attiecīgo tiesību sistēmu atšķirības ir tik būtiskas, ka procedūras sākšanas dalībvalsts tiesību aktu piemērošana var radīt sarežģījumus citās dalībvalstīs, kurās atrodas aktīvi. Šajā nolūkā likvidators galvenajā procedūrā var lūgt sākt sekundāro procedūru, ja efektīva īpašuma pārvaldīšana to prasa.”

4 Šīs regulas 2. pantā “Definīcijas” ir paredzēts:

“Šajā regulā:

[..]

h) “uzņēmums” ir visas darbību vietas, kur parādnieks veic pastāvīgu saimniecisko darbību ar personālu un precēm.”

5 Regulas 3. pantā “Starptautiskā piekritība” ir paredzēts:

“1. Tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras. Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā juridisko adresi uzskata par galveno interešu centru, ja nav pierādījumu pretējam.

2. Ja parādnieka galveno interešu centrs atrodas kādā dalībvalsts teritorijā, citas dalībvalsts tiesas piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras pret parādnieku tikai, ja šīs citas dalībvalsts teritorijā parādniekam pieder uzņēmums. Šīs procedūras attiecas tikai uz tiem parādnieka aktīviem, kas atrodas pēdējā minētā dalībvalstī.

3. Ja maksātnespējas procedūras ir sāktas saskaņā ar 1. punktu, visas procedūras, kas pēc tam sāktas saskaņā ar 2. punktu, ir sekundāras procedūras. Pēdējās minētās procedūras ir likvidācijas procedūras.

4. Šā panta 2. punktā minētās teritoriālās maksātnespējas procedūras var sākt pirms galvenās [...] procedūras sākšanas saskaņā ar 1. punktu tikai:

[..]

b) ja teritoriālo maksātnespējas procedūru sākšanu pieprasa kreditors, kura domicils, parastā uzturēšanās vieta vai juridiskā adrese atrodas dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas uzņēmums, vai kura prasījums rodas šā uzņēmuma darbības dēļ.”

6 Saskaņā ar Regulas 16. pantu 1. punktu “visus nolēmumus, kas sāk maksātnespējas procedūru, ko izdara dalībvalsts tiesa, kurai ir piekritība saskaņā ar 3. pantu, atzīst visās citās dalībvalstīs no brīža, kad tie stājas spēkā procedūras sākšanas valstī”.

7 Regulas 27. pantā “Procedūru sākšana” ir paredzēts:

“Šīs regulas 3. panta 1. punktā minētās procedūras sākšana, ko veic dalībvalsts tiesa un ko atzīst citā dalībvalstī (galvenā procedūra), ļauj šajā citā dalībvalstī, kuras tiesai ir piekritība saskaņā ar 3. panta 2. punktu, sākt sekundāro [...] procedūru, nepārbaudot parādnieka maksātnespēju šajā citā valstī. [...] To sekas attiecas tikai uz parādnieka aktīviem, kas atrodas šīs citas dalībvalsts teritorijā.”

8 Regulas 28. pantā “Piemērojamie tiesību akti” ir paredzēts:

“Ja šajā regulā nav noteikts citādi, sekundārai procedūrai piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā sāk sekundāro procedūru.”

9 Regulas 29. pantā “Tiesības pieprasīt procedūras sākšanu” ir paredzēts:

“Sekundārās procedūras sākšanu var pieprasīt:

- a) galvenās procedūras likvidators;
- b) visas citas personas, kuras ir pilnvarotas pieprasīt sākt maksātnespējas procedūras saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras teritorijā tiek prasīta sekundārās procedūras sākšana.”

10 Regulas 40. panta 1. punktā ir noteikts:

“Tiklīdz kādā dalībvalstī ir sākta maksātnespējas procedūra, šis valsts tiesa, kurai ir piekritība, vai tās ieceltais likvidators nekavējoties informē zināmos kreditorus, kuru pastāvīgā dzīvesvieta, domicils vai juridiskā adrese ir citās dalībvalstīs.”

### **Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi**

11 2008. gada 21. aprīlī *Tribunal de commerce de Roubaix-Tourcoing* [*Roubaix-Tourcoing* komercietiesa] (Francija) uzsāka visu *Illochroma* grupas sabiedrību, ieskaitot Briselē (Beļģija) dibinātās sabiedrības *Illochroma*, sanācijas procesu un nozīmēja *J. Theetten* par pilnvaroto personu. 2008. gada 25. novembrī šī pati tiesa uzsāka sabiedrības *Illochroma* likvidācijas procesu un iecēla *J. Theetten* par tās likvidatoru.

12 *Burgo Group*, kas dibināta *Altavilla-Vicentina-Vicenza* (Itālija), ir *Illochroma* kreditore nesamaksāto preču piegādē. 2008. gada 4. novembrī *Burgo Group* nosūtīja *J. Theetten* kreditora pieteikumu EUR 359 778,48 apmērā.

13 Ar 2008. gada 5. novembra vēstuli *J. Theetten* informēja *Burgo Group*, ka viņš nevar ņemt vērā minēto kreditora pieteikumu, jo tas iesniegts novēloti.

14 2009. gada 15. janvārī *Burgo Group* Briseles komercietisā (Beļģija) lūdza uzsākt sekundāro procedūru pret *Illochroma*. Tā kā šis lūgums pirmajā instancē tika noraidīts, *Burgo Group* iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā, uzturot savu sākotnējo prasību.

15 Iesniedzējtiesa saistībā ar minēto norāda, ka Regulā “uzņēmums” definēts kā vieta, kurā parādnieks veic pastāvīgu saimniecisko darbību ar personālu un precēm, kas tieši tā ir aplūkojamā gadījumā. Tādējādi *Illochroma* Beļģijā ir divas uzņēmējdarbības vietas, tās īpašumā ir nekustamais īpašums, tā pērk un pārdod preces un šajā valstī nodarbina darbiniekus.

16 Turpretī atbildētāji pamatlietā apgalvo, ka, tā kā *Illochroma* juridiskā adrese ir Beļģijā, to nevar uzskatīt par uzņēmumu Regulas izpratnē. Tādējādi sekundārās procedūras var uzsākt tikai par tiem uzņēmumiem, kuriem nav juridiskās personas statusa.

17 Iesniedzējtiesas skatījumā atbilstoši izskatāmajā gadījumā piemērojamām Beļģijas tiesībām visi kreditori, pat tie, kas ir reģistrēti ārpus Beļģijas, var celt prasību pret savu parādnieku. Tomēr *Illochroma* apgalvo, ka šādas tiesības ir rezervētas kreditoriem, kas ir reģistrēti tajā dalībvalstī, kuras tiesā ir lūgts uzsākt sekundāro procedūru, jo sekundārās procedūras mērķis esot aizstāvēt vietējās intereses.

- 18 Visbeidzot iesniedzējtiesa konstatē, ka Regulā nav precizēts, vai tās 29. pantā minētajām personām piešķirtās tiesības lūgt sekundārās procedūras uzsākšanu dalībvalstī, kur atrodas minētais uzņēmums, ir tādas tiesības, kuras būtu jāatzīst kompetentajai tiesai, vai arī šai tiesai ir iespēja vērtēt pamatotību to akceptēt, it īpaši, lai aizsargātu vietējās intereses.
- 19 Šajos apstākļos *cour d'appel des Bruxelles* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“Vai Regulas 3.,16., 27.–29. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- 1) 3. panta 2. punktā minētais “uzņēmums” ir jāsaprot kā tā parādnieka filiāle, pret kuru ir sāta galvenā procedūra, un ar to netiek pieļauts, ka, vienlaicīgi likvidējot vairākas sabiedrības, kas pieder vienai un tai pašai grupai, pret tām var uzsākt sekundāro procedūru dalībvalstī, kurā tām ir juridiskā adrese, ar pamatojumu, ka tām ir juridiskas personas statuss;
- 2) personai vai iestādei, kura ir pilnvarota pieprasīt uzsākt sekundāro procedūru, ir jābūt rezidentēm vai to juridiskajai adresei jābūt tās dalībvalsts teritorijā, kurā ir celta prasība uzsākt procedūru, vai šīs tiesības ir jāattiecina uz visiem Savienības pilsoņiem, ja tie pierāda, ka tiem ir juridiskas attiecības ar attiecīgo uzņēmumu, un
- 3) tā kā galvenā [...] procedūra ir likvidācijas procedūra, rīkojumu par uzņēmuma sekundāras [...] procedūras uzsākšanu var izdot tikai tad, ja tā atbilst pamatotības kritērijiem, kurus izvērtē tās dalībvalsts tiesa, kurā sekundārā procedūra ir sāta?”

## Par prejudiciālajiem jautājumiem

### *Par pirmo jautājumu*

- 20 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai Regulas 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, runājot par sabiedrības likvidācijas procesu dalībvalstī, kas nav valsts, kurā ir tās juridiskā adrese, pret šo sabiedrību var vienlaicīgi būt uzsākta sekundārā procedūra citā dalībvalstī, kur ir tās juridiskā adrese un kurā tai ir piešķirts juridiskas personas statuss.
- 21 *Burgo Group*, Vācijas, Grieķijas, Spānijas un Polijas valdības, kā arī Eiropas Komisija atbalsta viedokli, ka tādā situācijā kā pamatlietā izskatāmā Regulas normām pretrunā nav sekundārās procedūras uzsākšana.
- 22 It īpaši *Burgo Group* uzskata, ka jēdziena “uzņēmums” definīcija, kas ietverta Regulas 2. panta h) punktā, ir skaidra un tajā nav ietverts ne “filiāles” jēdziens, ne “juridiskas personas” jēdziens. Turklāt Regulas 3. panta 2. punkta formulējums nerada šķēršļus tam, lai sekundārā procedūra tiktu uzsākta pret juridisku personu, kuras juridiskā adrese atrodas tajā pašā teritorijā, kur uzņēmums, kas pamato tās tiesas kompetences esamību, kuras izskatīšanā atrodas šī sekundārā procedūra, jo ir konstatēts, ka šīs juridiskās personas galvenais interešu centrs atrodas citā dalībvalstī.
- 23 Atbildētāji pamatlietā turpretī ir norādījuši, ka *Illochroma* nav “uzņēmuma” Beļģijā. *Illochroma* esot saskaņā ar Beļģijas tiesībām dibināta juridiska persona un tādējādi attiecībā uz to Beļģijā esot bijis iespējams uzsākt tikai galveno procedūru, ja šāda procedūra jau nav tikusi uzsākta Francijā, kur atrodas šīs sabiedrības galvenais interešu centrs.
- 24 Beļģijas valdība piebilst, ka galvenās procedūras uzsākšana Francijā ir bijusi kļūda, jo *Illochroma* galvenais interešu centrs atrodas Beļģijā.

- 25 Polijas valdība tiesas sēdē uzsvēra, ka, ja Regulas 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar to tādos apstākļos kā pamatlietā izskatāmie ir pieļaujama sekundārās procedūras uzsākšana, ir jāpārlicinās par to, ka vieta, kur atrodas sabiedrības galvenais interešu centrs, tiek noteikta, stingri ņemot vērā kritērijus, ko Tiesa izstrādājusi spriedumā *Eurofood IFSC* (C-341/04, EU:C:2006:281).
- 26 Saistībā ar minēto ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas 3. panta 1. punktu tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, piekritībā ir sākt galveno procedūru.
- 27 Saistībā ar minēto saskaņā ar Regulas 16. panta 1. punktu vienā dalībvalstī uzsāktu galveno maksātnespējas procedūru atzīst visās citās dalībvalstīs no brīža, kad tā rada juridiskas sekas procedūras uzsākšanas valstī. Šis noteikums nozīmē, ka citu dalībvalstu tiesas atzīst nolēmumu, ar kuru uzsāka maksātnespējas procedūra, un tās nevar pārvērtēt pirmās tiesas sniegto vērtējumu par tās piekritību (spriedums *Bank Handlowy un Adamiak*, C-116/11, EU:C:2012:739, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 28 No minētā izriet, ka dalībvalsts tiesas pieņemtu lēmumu uzsākt galveno procedūru pret parādnieka sabiedrību, kā arī secinājumu, vismaz netiešu, ka šīs sabiedrības galvenais interešu centrs atrodas attiecīgajā valstī, faktiski citu dalībvalstu tiesas nevar apšaubīt.
- 29 Attiecībā uz galvenajām interesēm Regulas 3. panta 1. punkta otrajā teikumā ir paredzēts, ka sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā juridisko adresi uzskata par galveno interešu centru, ja nav pierādījumu pretējam. Arī no minētā noteikuma formulējuma izriet, ka attiecīgais galvenais sabiedrības interešu centrs regulas piemērošanas nolūkos var nesakrist ar tās juridiskās adreses vietu.
- 30 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas preambulas 18. apsvērumu pēc galvenās maksātnespējas procedūras uzsākšanas šī regula neierobežo tiesības pieprasīt maksātnespējas procedūru kādā dalībvalstī, kurā atrodas parādnieka uzņēmums. Tādējādi Regulas 3. panta 2. punktā ir paredzēts, ka minētajā situācijā citas dalībvalsts tiesu piekritībā ir uzsākt maksātnespējas procedūras pret parādnieku tikai tad, ja šīs citas dalībvalsts teritorijā parādniekam pieder uzņēmums.
- 31 Saistībā ar minēto, runājot par jēdzienu “uzņēmums”, tas Regulas 2. panta h) punktā ir definēts kā “visas darbību vietas, kur parādnieks veic pastāvīgu saimniecisko darbību ar personālu un precēm”. Tomēr, kā Tiesa jau ir lēmusi, tas, ka šajā definīcijā saimnieciskā darbība ir saistīta ar personāla resursu esamību, atspoguļo to, ka tiek prasīts minimāls organizācijas līmenis un zināma stabilitāte un ka no tā *a contrario* izriet, ka tikai ar atsevišķu aktīvu vai bankas kontu esamību principā nepietiek, lai izpildītu kvalificēšanai par “uzņēmumu” noteiktās prasības (spriedums *Interedil*, C-396/09, EU:C:2011:671, 62. punkts).
- 32 Turpretī nav strīda par to, ka Regulas 2. panta h) punktā ietvertajā definīcijā nav nekādas norādes uz parādnieces sabiedrības juridisko adresi vai uz juridisko formu, kas būtu saistīta ar aplūkojamo darbību īstenošanas vietu. Tādējādi, ņemot vērā tās formulējumu, tā neizslēdz iespēju, ka uzņēmumam šīs tiesību normas kontekstā var tikt piešķirts juridiskās personas statuss un tas var atrasties tajā dalībvalstī, kurā šai sabiedrībai ir minētā juridiskā adrese, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā normā paredzētajiem kritērijiem.
- 33 Šādu interpretāciju apstiprina arī mērķi, kas saistīti ar iespēju, kas tostarp paredzēta it īpaši Regulas 29. panta b) punktā, pieprasīt uzsākt sekundāro procedūru.
- 34 Tādējādi Regulas preambulas 11. apsvērumā ir noteikts, ka “atšķirīgo materiālo tiesību dēļ ir nepraktiski ieviest maksātnespējas procedūru ar vienotu darbības jomu visā Kopienā”, ka “valsts, kurā sāktas procedūras, tiesību aktu bezizņēmuma piemērošana tāpēc bieži radītu sarežģījumus” un ka, visbeidzot, šajā Regulā tie ir jāņem vērā it īpaši, “atļaujot [...] arī valstu procedūras, kas attiecas tikai uz tiem aktīviem, kuri atrodas procedūru sākšanas valstī”. Arī Regulas preambulas 12. apsvērumā ir precizēts,



ka sekundāro procedūru uzsākšana ir atļauta it īpaši, “lai aizsargātu dažādas intereses”, regulas preambulas 19. apsvērumā piebilstot, ka papildus vietējo interešu aizsardzībai sekundārā procedūra var kalpot “dažādiem mērķiem”.

- 35 Tādējādi, ja jēdziens “uzņēmums” ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neietver parādnieces sabiedrības darbības vietu – vietu, kas atbilst Regulas 2. panta h) punktā skaidri paredzētajiem kritērijiem un kas atrodas tās dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas šīs sabiedrības juridiskā adrese, “vietējās intereses”, kas it īpaši ietver šajā dalībvalstī esošo kreditoru intereses, liegtu īstenot Regulā paredzēto aizsardzību, minētajā dalībvalstī uzsākot sekundāro procedūru.
- 36 Saistībā ar minēto ir jāprecizē, pirmkārt, ka, ja vietējo kreditoru aizsardzība, protams, nav vienīgais mērķis, kam kalpo iespēja uzsākt sekundāro procedūru, tomēr tāda interpretācija, kāda izklāstīta iepriekšējā punktā, acīmredzami būtu pretrunā Regulas būtiskajam mērķim, it īpaši tāpēc, ka vispārīgi ir iespējams, ka “vietējās” intereses, uz kurām attiecas ar šīs regulas noteikumiem piešķirtā aizsardzība, materializējas tieši tajā dalībvalstī, kurā atrodas attiecīgās parādnieces sabiedrības juridiskā adrese, arī pat gadījumā, kad galvenais šīs sabiedrības interešu centrs atrodas citā dalībvalstī.
- 37 Tādējādi minētās intereses var slēpties it īpaši kreditora tiesiskajā paļāvībā varēt pieprasīt tiesību īstenošanu attiecībā uz tām parādnieka lietām, kas ir daļa no attiecīgā uzņēmuma, vai arī gūt labumu no citu priekšrocību tiesību piemērošanas saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem dalībvalstī, kurā atrodas šis uzņēmums, šiem noteikumiem esot paredzamiem kreditoram brīdī, kad viņš uzsāk komercdarbības attiecības ar parādnieku.
- 38 Otrkārt, tāda interpretācija, kāda izklāstīta šī sprieduma 35. punktā, var radīt diskriminējošu attieksmi pret kreditoriem, kas atrodas dalībvalstī, kurā atrodas parādnieces sabiedrības juridiskā adrese, salīdzinot it īpaši ar kreditoriem, kas atrodas citās dalībvalstīs, kurās attiecīgi atrodas citi parādnieka uzņēmumi.
- 39 Šādos apstākļos uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, runājot par sabiedrības likvidācijas procesu dalībvalstī, kas nav valsts, kurā ir tās juridiskā adrese, pret šo sabiedrību var vienlaicīgi būt uzsākta sekundārā procedūra citā dalībvalstī, kur ir tās juridiskā adrese un kurā tai ir piešķirts juridiskas personas statuss.

#### *Par otro jautājumu*

- 40 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas 29. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka personai vai iestādei, kura ir pilnvarota pieprasīt uzsākt sekundāro procedūru, jābūt rezidentēm vai to juridiskajai adresei jābūt tās dalībvalsts teritorijā, kurā ir celta prasība uzsākt procedūru, vai arī šādas procedūras uzsākšanu var pieprasīt jebkurš pilsonis, kura kreditora prasījums izriet no konkrētā uzņēmuma darbības.
- 41 *Burgo Group* un būtībā arī Beļģijas un Grieķijas valdības, kā arī Komisija saistībā ar minēto apgalvo, ka nav nepieciešams, lai kreditors, kurš pieprasa sekundārās procedūras uzsākšanu, dzīvotu vai tā juridiskā adrese būtu konkrētā uzņēmuma atrašanās dalībvalstī, vai lai viņš pamatotu to, ka viņa kreditora prasījums izriet no konkrētā uzņēmuma darbības. Šie nosacījumi ir piemērojami saskaņā ar Regulas 3. panta 4. punkta b) apakšpunktu, tikai pieņemot, ka neatkarīgas teritoriālās maksātnespējas procedūras uzsākšana tiktu pieprasīta pirms galvenās procedūras uzsākšanas citā dalībvalstī. Turpretī, uzsākot galveno procedūru, nosacījumus sekundārās procedūras sākšanai faktiski paredz tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā atrodas konkrētais uzņēmums.
- 42 Atbildētāji pamatlietā turpretī norāda, ka saskaņā ar Beļģijas tiesībām prasību uzsākt sekundāro procedūru var atbilstoši celt tikai tāds kreditors, kurš dzīvo vai kura juridiskā adrese ir Beļģijā, jo Tiesas kompetencē neietilpst interpretēt Beļģijas tiesību normas, kas vienīgās ir noteicošās pamatlietā.

- 43 Saskaņā ar Vācijas valdības teikto no Regulas mērķiem it īpaši izriet, ka, ja tie ir valsts tiesību akti, kas ir noteicošie jautājumā par to, kas papildus galvenajā procedūrā noteiktajam likvidatoram ir tiesīgs aizsākt sekundāro procedūru, šīs tiesības nevar tikt pamatotas ar kreditora vai iestādes, kas aizsāk šādu procedūru, juridisko adresi vai dzīvesvietu attiecīgajā valstī.
- 44 Spānijas valdība piebilst, ka, tā kā sekundāro procedūru mērķis nav tikai aizsargāt vietējās intereses, tiesības celt prasību nevar tikt attiecinātas tikai uz personām ar “vietējo” saikni.
- 45 Saistībā ar minēto ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas 29. panta b) punktu papildus galvenās procedūras likvidatoram sekundāro procedūru var aizsākt “visas citas personas, kuras ir pilnvarotas pieprasīt sākt maksātnespējas procedūras saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras teritorijā tiek prasīta sekundārās procedūras sākšana”. Tādējādi no šī formulējuma skaidri izriet, ka tiesības pieprasīt sekundārās procedūras uzsākšanu ir jāizvērtē, vispirms pamatojoties uz apskatāmajām valsts tiesībām.
- 46 Tomēr, pieņemot šīs valsts tiesību normas, ar kurām tiek regulēts jautājums par to, kurām personām ir tiesības pieprasīt sekundārās procedūras uzsākšanu, dalībvalstīm saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir jānodrošina regulas lietderīgā iedarbība, ņemot vērā tās priekšmetu (šajā ziņā skat. it īpaši spriedumu *Endress*, C-209/12, EU:C:2013:864, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 47 Tomēr, no vienas puses – kā tas izriet no šī sprieduma 34. punkta –, ar Regulas normām attiecībā uz kreditora tiesībām aizsākt sekundāro procedūru it īpaši ir paredzēts mazināt dalībvalsts tiesību vispārējās piemērošanas ietekmi teritorijā, kurā ir uzsākta galvenā procedūra, konkrētos apstākļos atļaujot aizsākt sekundāro procedūru, lai aizsargātu “dažādās intereses”, kas ietver citas, nevis “vietējās intereses”.
- 48 No otras puses, no Regulas preambulas 17. un 18. apsvēruma, kā arī no Regulas 3. panta 2. un 4. punkta izriet, ka tajā ir skaidri nodalītas teritoriālās procedūras, kuras ir uzsāktas pirms galvenās procedūras uzsākšanas, un sekundārās procedūras. Tomēr tikai attiecībā uz pirmajām minētajām procedūrām tiesības pieprasīt to sākšanu ir piešķirtas tikai kreditoriem, kuru domicils, parastā uzturēšanās vieta vai juridiskā adrese atrodas dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas uzņēmums vai kura prasījums rodas šā uzņēmuma darbības dēļ (šajā ziņā skat. spriedumu *Zaza retail*, C-112/10, EU:C:2011:743, 30. punkts). No minētā izriet *a contrario*, ka šie ierobežojumi nav piemērojami sekundārajām procedūrām.
- 49 Visbeidzot, precīzāk runājot par iespējamo tiesību ierobežojumu aizsākt sekundāro procedūru tikai vietējiem kreditoriem, ir jākonstatē, ka šāds ierobežojums ietver nošķiršanu, pamatojoties uz kritērijiem, kas principā var būt nelabvēlīgi citu dalībvalstu pilsoņiem, jo nerezidenti visbiežāk ir nepilsoņi. Tomēr šāda nošķiršana rada netiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, kas saskaņā ar pastāvīgo judikatūru principā ir aizliegta (skat. it īpaši spriedumu Komisija/Itālija, C-388/01, EU:C:2003:30, 14. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Tomēr, lai arī Regulas preambulas 17. apsvērumā ir ietverts skaidrs pamatojums Regulas 3. panta 4. punkta b) apakšpunktā paredzētā preferenciālā režīma piemērošanai vietējiem kreditoriem vai tiem, kuru juridiskā adrese ir tajā dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas attiecīgais uzņēmums, un tiem kreditoriem, kuru kreditora prasījums ir radies konkrētā uzņēmuma darbības dēļ, saistībā ar teritoriālās procedūras uzsākšanu pirms galvenās procedūras uzsākšanas, kas ir pamatojums, kas pieprasa līdz minimumam ierobežot neatkarīgo teritoriālo procedūru uzsākšanu pirms galvenās procedūras, šāds pamatojums nav norādīts, ne arī uz Regulas noteikumu pamata var tikt izsecināts attiecībā uz sekundārajām procedūrām.
- 51 Ņemot vērā visu iepriekšminēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas 29. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jautājums par to, kura persona vai iestāde ir pilnvarota pieprasīt aizsākt sekundāro procedūru, ir jāizvērtē, ņemot vērā tās dalībvalsts tiesības, kuras teritorijā tiek pieprasīts aizsākt šo procedūru. Tiesības aizsākt sekundāro procedūru nevar attiecināt tikai uz vietējiem



kreditoriem vai tiem, kuru juridiskā adrese ir tās dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas attiecīgais uzņēmums, vai tikai uz tiem kreditoriem, kuru kreditora prasījums ir radies konkrētā uzņēmuma darbības dēļ.

#### Par trešo jautājumu

- 52 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai sekundārās procedūras uzsākšana pret uzņēmumu, tā kā galvenā procedūra ir likvidācijas procedūra, ir jāierobežo ar pamatotības kritērijiem, kurus izvērtē tās dalībvalsts tiesa, kurā sekundārā procedūra ir uzsākta.
- 53 *Burgo Group* norāda, ka tiesības, nevis vienkārši iespēja uzsākt sekundāro procedūru ir regulā iedibinātā maksātnespējas vispārīguma principa korigējošs pasākums un tās neietver to, ka tiesai, kurā celta prasība uzsākt sekundāro procedūru, ir jāizvērtē ar pamatotību saistīti apsvērumi.
- 54 Atbildētāji pamatlietā savukārt apgalvo, ka sekundārās procedūras uzsākšana ir tikai tiesām sniegta iespēja un prasītājam maksātnespējas procesā ir jāpamato ieinteresētība šīs tiesvedības uzsākšanā, kā arī jāpierāda, ka konkrētās procedūras uzsākšana tam ļauj atsaukties uz cita līmeņa vai citām priekšrocību tiesībām.
- 55 Beļģijas valdība atgādina par plašo rīcības brīvību sekundārās procedūras uzsākšanā, kas piemīt tiesai, kurā saskaņā ar Regulas 29. pantu ir celta šāda prasība.
- 56 Vācijas un Grieķijas valdības būtībā piekrīt *Burgo Group* paustajai nostājai. Regulas noteikumu struktūra un mērķis atbilst interpretācijai, saskaņā ar kuru konkrētā tiesa šajā kontekstā nedrīkst izskatīt jautājumus par pamatotību. Tāpat saistībā ar minēto izšķirošas nozīmes nav jautājumam par to, vai jau uzsākta galvenā procedūra ir likvidācijas vai sanācijas procedūra.
- 57 Spānijas valdība uzsver, ka pretēji tam, kā tas bija gadījumā, saistībā ar kuru tika pieņemts spriedums *Bank Handlowy un Adamiak* (EU:C:2012:739, 63. punkts), šajā lietā aplūkotā galvenā procedūra ir likvidācijas procedūra. Turklāt minētajā spriedumā Tiesa atsaucās nevis uz iespēju uzsākt vai neuzsākt sekundāro procedūru, bet gan tikai uz tiesas uzdevumu, tiklīdz sekundārā procedūra ir uzsākta.
- 58 Komisija no sprieduma *Bank Handlowy un Adamiak* (EU:C:2012:739) secina, ka saskaņā ar Regulu nav pienākuma uzsākt sekundāro procedūru, bet tajā ir paredzēta tikai iespēja to darīt. Ja kreditors, kurš pieprasa sekundārās procedūras uzsākšanu, nav ievērojis noteikto termiņu savas prasības celšanai galvenajā procedūrā, viņa intereses to celt sekundārajā procedūrā var atzīt tikai tad, ja viņš nav ticis laicīgi informēts par galvenās procedūras uzsākšanu saskaņā ar Regulas 40. pantu.
- 59 Lai atbildētu uz trešo jautājumu, vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas 27. pantu galvenās procedūras uzsākšana ļauj citā dalībvalstī, kuras tiesai ir piekritība saskaņā ar Regulas 3. panta 2. punktu uzsākt sekundāro maksātnespējas procedūru. Kā tas izriet no Tiesas judikatūras, šādas procedūras uzsākšana ir iespējama gan gadījumā, ja galvenās procedūras mērķis ir aizsargājošs, gan *a fortiori* tad, ja šī pēdējā minētā procedūra ir likvidācijas procedūra (šajā ziņā skat. spriedumu *Bank Handlowy un Adamiak*, EU:C:2012:739, 63. punkts).
- 60 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas 28. pantu, “ja šajā regulā nav noteikts citādi, sekundārai procedūrai piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā sāk sekundāro procedūru”.
- 61 Saistībā ar minēto tāpat ir jāuzsver, ka ar Regulas preambulas 12. apsvērumu un tās 27. pantu tiek atļauts tikai sākt sekundāro procedūru pēc Regulas 29. pantā uzskaitīto personu pieprasījuma, tomēr neatkarīgi no piemērojamām valsts tiesībām skaidri neparedzot kompetentajām tiesām rīcības brīvību attiecībā uz pamatotības apsvērumu ņemšanu vērā šajā kontekstā.

- 62 Turklāt, lai arī Regulas III nodaļā ar nosaukumu “Sekundārās maksātnespējas procedūras”, protams, ir ietverta noteikumu virkne, kas it īpaši attiecas uz sadarbību starp likvidatoru, kas iecelts galvenajā procedūrā, un to, kas iecelts sekojošajā sekundārajā vai sekundārajās procedūrās, tajā nav ne mazākās norādes par to, kas attiecas uz iespējamiem “pamatotības” kritērijiem, kas tiesai, kurā celta prasība uzsākt sekundāro procedūru, būtu jāņem vērā.
- 63 No minētā izriet, ka principā, tā kā Regulā nav ietverts noteikums, ar kuru noteiktos apstākļos tiesai, kurai tiek lūgts uzsākt sekundāro procedūru, tiek noteikts vai aizliegts to darīt, jautājums par to, vai šai tiesai šai sakarā piemīt rīcības brīvība, kas tai it īpaši ļautu ņemt vērā pamatotības kritērijus, ir noregulēts tās dalībvalsts tiesību aktos, kuras teritorijā tiek pieprasīts uzsākt šo procedūru.
- 64 Tomēr saistībā ar minēto ir jāatgādina, pirmkārt, ka dalībvalstīm, paredzot nosacījumus sekundārās procedūras uzsākšanai, jāievēro Savienības tiesības, tostarp to vispārējie principi, kā arī citi regulas noteikumi (šajā ziņā skat. spriedumu *Deutsche Lufthansa*, C-109/09, EU:C:2011:129, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi dalībvalstis it īpaši nevar paredzēt tādus nosacījumus sekundārās procedūras uzsākšanai, kas, pārkāpjot diskriminācijas aizlieguma principu, atšķirīgi ir piemērojami kreditoriem, kas pieprasa šīs procedūras uzsākšanu, atkarībā no to atrašanās vietas vai juridiskās adreses vietas.
- 65 Otrkārt, tiesai, kurā celta prasība uzsākt sekundāro procedūru, piemērojot savus valsts tiesību aktus, ir jāņem vērā iespējas uzsākt šādu procedūru mērķus, kas atgādināti šī sprieduma 34. punktā.
- 66 Treškārt, ir jāuzsver, ka pēc sekundārās procedūras uzsākšanas tiesai, kura ir uzsākusi šo procedūru, ievērojot lojālas sadarbības principu, ir jāņem vērā galvenās procedūras mērķi un regulas sistēma (spriedums *Bank Handlowy un Adamiak*, EU:C:2012:739, 63. punkts).
- 67 Ņemot vērā visu iepriekšminēto, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regula ir jāinterpretē tādējādi, ka, tā kā galvenā procedūra ir likvidācijas procedūra, tas, vai tiesa, kurā ir celta prasība uzsākt sekundāro procedūru, ņem vērā pamatotības kritērijus, ir noregulēts tās dalībvalsts tiesību aktos, kuras teritorijā tiek pieprasīts šādu procedūru uzsākt. Dalībvalstīm, paredzot nosacījumus minētās procedūras uzsākšanai, ir jāievēro Savienības tiesības, tostarp to vispārējie principi, kā arī Regulas noteikumi.

### Par tiesāšanās izdevumiem

- 68 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām 3. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, runājot par sabiedrības likvidācijas procesu dalībvalstī, kas nav valsts, kurā ir tās juridiskā adrese, pret šo sabiedrību var vienlaicīgi būt uzsākta sekundārā procedūra citā dalībvalstī, kur ir tās juridiskā adrese un kurā tai ir piešķirts juridiskas personas statuss;**
- 2) **Regulas 29. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jautājums par to, kura persona vai iestāde ir pilnvarota pieprasīt uzsākt sekundāro procedūru, ir jāizvērtē, ņemot vērā tās dalībvalsts tiesības, kuras teritorijā tiek pieprasīts uzsākt šo procedūru. Tiesības aizsākt sekundāro procedūru nevar attiecināt tikai uz vietējiem kreditoriem vai tiem, kuru juridiskā adrese ir tās dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas attiecīgais uzņēmums, vai tikai uz tiem kreditoriem, kuru kreditora prasījums ir radies šī konkrētā uzņēmuma darbības dēļ;**

- 3) Regula Nr. 1346/2000 ir jāinterpretē tādējādi, ka, tā kā galvenā procedūra ir likvidācijas procedūra, tas, vai tiesa, kurā ir celta prasība uzsākt sekundāro procedūru, ņem vērā pamatotības kritērijus, ir noregulēts tās dalībvalsts tiesību aktos, kuras teritorijā tiek pieprasīts šādu procedūru uzsākt. Dalībvalstīm, paredzot nosacījumus minētās procedūras uzsākšanai, ir jāievēro Savienības tiesības, tostarp to vispārējie principi, kā arī Regulas Nr. 1346/2000 noteikumi.

[Paraksti]